

Yücel'in ardından

Nevzat ÜSTÜN

Tanın'de yazacağım ilk yazımın Tiyatro yazısı yerine «Bir ölüm» bildirisini olacağını birkaç gün önce söyleselerdi, bu kötü şakaya gülemezdim sanıyorum. Bütün günlük düşüncelerin, bütün günlük anıların dışında Hasan, Ali gibi bir büyük sanatseveri yitirmenin acısını duyuyorum.

Benim kuşağımın insanları kültür alanında Hasan Ali Yücel'e sayıların ötesinde borçludur. Uzun yıllar süreli Millî Eğitim Bakanlığı görevinde, getirdiği yenilikleri saymanın gereğini duymuyorum. Her aydının evinde bu gün bir sıra «klâsik çeviriler» varsa, bunların yazarlarından sonraki ilk aklıma gelen ad Hasan Ali Yücel'in adıdır.

Gerçek bir Türk aydını yetiştirebilme çabasını, başlan, çiçta kavramıyanlar çoktu. Bin dokuz yüz elliden sonra, bunların hayranlığını görmek, hana bir çeşit üstünlük duygusu vermişti.

Devlet görevinde uzun yıllar çalıştıktan sonra, büyük bir alçak gönüllülükle dost insan, lekesiz insan, bizleri yeniden ardına takmıştı. Ha, yatında yığınla söz edildi, Doğulu bir dünyanın anlayışsızlıkları içinde iftiralar yağ-

muruna tutuldu. Hep o, gülmüsiyen, sessiz, ağırbaşlı düşünceleri ile hiç birine aldir, madı. Bağıslamasını bilebilen çok az insanlardan biriydi.

Tek kuruş çaldığını, ya da bir yolsuzluğa adının karıştığını kimse söylemedi. Ba, kanlıktan, hele politikadan ayrıldıktan sonra tam bir yazar olarak yaşama savaşına girdi. Gazetelerde, dergilerde yazılar yazdı, kitaplar çı, kardı. Bütün korkuların, a, sağılık günlük kaygıların dışında, ölümüne kadar, inandıklarını yazdı, inandıklarını savundu. Yeniden politikaya girmek gibi bir kayguya da düşmedi.

Türkiye'de çok az devlet adamı bu yücelğin sınırını aşabilmiştir. Türkiyede çok

az adam devlet gücünün verdiği o, bilinmez saygıdan ayrılmıca, kendi kişiliğinin saygısını çevresine getirmiştir.

Öldüğü gece son kitabını kendine adıyordum. Üzgün olmanın dışındayım. Nedir ki üzgün olmak. Aydın bir insanın aydınca yaşayıp ölmesinin ardından yapılacak iş değil. Şimdi çok uzaklarda olan oğlu «Can Yücel» geliyor aklıma, bir babadan çok arkadaşını yitiren Can'ın arısını paylaşmak elimde olsaydı keske.

Baba oğul kimi zaman aynı dergide yazarlardı. Bir keresinde «Can sizden daha ileriler» diye aklıma bir şaka yapmak istedim. Gözlerindeki sevinci unutamam. «Biliyorum gerçekten benden daha ileriler» dedi.

Bir şaşkınlık içindeyim. Orhan Veli ile Salt Faik'in ölümünde de aynı şaşkınlığı duymuştum.

Bu çeşit ölümlerden sonra hep aynı duyguya kapılıyorum. Ölümün gereksizliğine, ölümün aşağılık davranışına kızıyorum. Bir azalma başlıyor içimde.

Hasan Ali Yücel için gazetenin bir başka yerinde de yazılabılır. Özellikle sanat yazarının çıkacağı yerde yazmayı, onun adına yaşatacağını düşündüm.

(T.A. Üstün) 7 Mart 961

